

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR SOCHAŘSTVÍ 2

STUDIO SCULPTURE 3

HŘIŠTĚ

PLAYGROUND

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

KRISTÍNA HAVIAROVÁ

prof. akad. soch. JAN AMBRŮZ

BRNO 2018

OBSAH:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5 – 6
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 7 – 8

TEXTOVÁ ČÁST

Príroda ako ju vnímame dnes už nie je tým divokým idealizovaným miestom, už aspoň nie tak ako sa o nej hovorilo ešte cca pred dvesto rokmi. V rámci kontextu ekosystému je krajina súhnom dialógov. Rozumie si napríklad s vodou, komunikujú spolu, a všetko čo si povedia si pamatajú. Niekedy sa domnievame, že pamäť krajiny pre nás neobsahuje nič dôležitého a vymažeme ju. Napríklad krajina poznačená ťažbou uhlia a priemyselnou výrobou sa na mnohé veci už nepamätá. Už nevie kadiaľ viesť vodu – a tá buď zaplavuje alebo mizne. Zostávajúce rieky tečú v rúrach a betónových korytách. Taká krajina už nerozumie stromom – a svahy hôr sa zosúvajú. Hlboké jamy sú jazvou jej pamäti a nezabudnuteľná spomienka na súžitie s ľuďmi prehlušila všetko ostatné. Človek čím ďalej menej zapadá do kontextu svojho životného prostredia. Žije v dvoch svetoch, prírodnom a umelom. Zatiaľ čo v prvom svete sa veci stále premieňajú, nejak vznikajú a následne chátrajú a zanikajú, pre svet umelý je charakteristická vlastnosť nehybnosť, stálosť, nezapojenie sa do kolobehu premien. Typickým produktom je odpad. Koncentruje sa, usadzuje sa a škodí. (T. Škrdlant 1996)

Ak sa vrátim do minulosti, spomeniem si na maliarov romantizmu, ktorý prírode dávali prednosť pred svetom umelo konštruujúcim sa. Stoja v osamotenej majestátnej prírode ako hrdinovia sledujúci obrovskú nepoškvrnenú krásu. Keď pozorujem dnešnú krajinu, miešajú sa vo mne rôzne pocity, ale ako hrdina sa rozhodne necítim.

Moja práca nesie názov Hřište. Toto slovo budí často asociáciu niečoho zábavného, príjemného, definícia slova to predsa napovedá. Hřište je priestor vybudovaný k hraní si. Lenže čo to vlastne znamená hrať si? V širšom význame hrať si znamená zaoberať sa niečím / niekým nevážne, konať alebo nakladať s niečím/niekým ľahkomyselne. Pojem hřiště používam ako metaforu životného prostredia, ktoré nám stále intenzívnejšie posila varovné signály a my si pořád hrajeme.

I keď som počas štúdia pracovala primárne s formálnou stránkou diela, postupne sa vo mne na základe skúseností s rôznymi materiálmi vyvíjalo nutkanie pracovať citlivejšie a s väčším ohľadom na životné prostredie. Dielo voľne navazuje už na moje predchádzajúce práce Pamäť miesta I. a Pamäť miesta II. v ktorých som sa zaoberala krajinou. Postupne som mapovala prostredia mne blízke pomocou sádrového obtisku ako sochárskeho objektu. Práce mali veľmi osobný ráz a súviseli s abstraktným stvárnením a následne uchovaním spomienky na konkrétne miesto. Až ritúalnym spôsobom som sa lúčila s mne blízkou krajinou. Dôraz bol pri tom kladený skôr na osobný prežitok než na krajinu samotnú, čo sa do určitej miery premieta aj do mojej bakalárskej práce. Naďalej pracujem so subjektívnym pohľadom na krajinu ale v širšom rozmere. Krajina samotná sa stáva hlavným aktérom a ja sa štylizujem len do tichého pozorovateľa, ktorý sa pomocou vlastného estetického jazyka snaží sprostredkovať odpozorované dialógy. Na základe týchto podnetov som sa v priebehu posledného roka intenzívnejšie zaoberala otázkami životného prostredia v súčasnosti, ktorá je poznačená akcelerovaním krízového vzťahu medzi človekom a prírodou. V rámci trendov súčasného umenia si uvedomujem stúpajúci záujem umelcov o danú problematiku, čo koniec koncov nepovažujem za nesprávne. Opakované otváranie už zmienennej témy je súčasťou momentálnej situácie.

Dielo tvorí inštalačný celok, v ktorom pracujem s kolážov objektov. Tie sú vytvorené na základe kombinácií prvkov, resp. substancií umelých a prírodných. Súčasťou sú aj predmety nzbierané z krajiny, s ktorými pracujem ako s formou readymade. Mojim

zámerom je vytvoriť celok temetizujúci už vyššie zmienenú problematiku. Nosným prvkom inštalácie je fotografia v životnej veľkosti (100x170 cm) umiestnená v priestore, pred ktorou skladám objekty (zastupujúce určité prírodné prvky alebo javy vo forme kombinácii materialov ako kamene a vetve s materiálmi umelými, resp. priemyslene vyrobenými) ako plány dotvárajúce celkový dojem z fotografie. Motívom fotografie je zamrznutý ľadopád uprostred lesa. Jedným z prvkov vyskytujúcich sa v inštalácii sú aj subtilné objekty (kameňe prepojené celuloidovou hmotou) ktoré vnímam ako volnú parafrázu na „plastiglomeráty“. Tie na havajskej pláži Kamilo skúmali oceánograf Charles Moore, geologička Patricia Corcoran a umelkyňa Kelly Jazvac. V texte ktorý publikovali v roku 2013 ich popisujú ako stvrdnutý multikompozitný materiál, obsahujúci zmes sedimentárnych zŕn a prírodných úlomkov zjednotených vytvrdnutým roztaveným plastom.

Roland Barthes popisuje vo svojej eseji Plastic z roku 1957 umelú hmotu ako substanciu ktorá takmer neexistuje. Nie je ani tvrdá, ani hlboká. Je materiál stratený medzi nadýchanosťou gumy a plochou tvrdosťou kovu, nemá povahu žiadneho zo skutočných výtvorov nerastnej povahy - nie je penou, nemá vlákna ani vrstvy, je to hmota ošizená a musí sa uspokojiť s neutrálnou substanciálnou kvalitou – odolnosťou. Tento popis následne umocnil môj záujem a kontrasty vznikajúce kombináciou už zmienených prvkov. Cieľom mojej práce je teda znázorniť, alebo sprostredkovať mnou odpozorovanú formu dilaógov. Spôsob akým sa umelé materiály špecifické svojou stálosťou a neživosťou dostávajú do konfrontácie s charakteristickými prírodnými prvkami, a zároveň sa prepisujú - stávajú sa informáciou uloženou do pamäte krajiny.

Tému a formálne spracovanie diela vnímam ako záležitosť, ku ktorej som sa postupne dopracovala na základe vlastných skúseností zložitou formou pokusu a omylu a chcem ich naďalej rozvíjať. Moju dosavadnú tvorbu na FaVU vnímam ako určitú formu fluktuácie myšlienok, kde mi slabé odchýlky dávali priestor k hľadaniu a tápaniu. Bakalársku prácu teda nepovažujem za nejaké pomyselné ukončenie a uzatvorenie jednotného celku signifikantnej tvorby, ale naopak ako začiatok, ktorý stojí na postupne budovaných základoch.

OBRAZOVÁ ČÁST

